

Belirli İlçelerin İl Yapılması Milletvekilliği Dağılımında Bir Siyasi Partiye Avantaj Sağlar mı? 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimleri Örneği

Kubilay DÜZENLİ*

Tekin AVANER**

Geliş Tarihi (Received): 15.09.2022– Kabul Tarihi (Accepted): 07.11.2022

Öz

1982 Anayasası'nda idarenin kuruluşunu düzenleyen ilgili maddede ifade edildiği üzere; Türkiye, merkezi idare kuruluşu bakımından coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre, illere; iller de diğer kademeli bölümlere ayrılmaktadır. Tarihi süreçte geç dönem Osmanlı modernleşmesi kapsamında, idarenin sahip olduğu merkeziyetçi karakteri güçlendirmek amacıyla teşkilatlandırılan il idareleri, Cumhuriyet döneminde de varlığını korumuştur. İllerin yönetim usulünün belirlenmesi, kurulmaları ve kaldırılmaları, isimlerinin veya sınırlarının değiştirilmesi gibi konular ise kanunlarla düzenlenmiştir. Belirli ilçelerin, il yapılması Cumhuriyet'in erken döneminden başlayarak idarenin; gerçekleştirdiği bir eylemdir.

Bu çalışmanın amacı; belirli ilçelerin il yapılması hâlinde milletvekili dağılımı bakımından herhangi bir siyasi partinin doğrudan avantaj elde edip edemeyeceği sorusuna yanıt bulmaktır. Araştırmanın ilk bölümünde Türkiye'de il idare sisteminin tarihi ve hukuki gelişimi incelenecek ardından 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimleri araştırma örneklemini oluşturan şehirler bakımından ele alınacaktır. Son bölümde ise İskenderun, Alanya ve İnegöl birer il olduğu varsayımından yola çıkılarak, 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçim sonuçları; eski il sınırları ile karşılaştırmalı biçimde analiz edilerek, milletvekili dağılımı bakımından anlamlı bir farklılığın gerçekleşip gerçekleşmediği sorusuna yanıt verilecektir.

Anahtar Kelimeler: İlçe, İl, Seçim.

Does Making Certain Districts Provincial Provide an Advantage to a Political Party in the Distribution of Members of Parliament? Example Of June, 24 Parliamentary Elections

Abstract

As stated in the relevant article regulating the establishment of the administration in the 1982 Constitution; Turkey, is divided into provinces in terms of central administration according to geographical situation, economic conditions and the requirements of public services and the provinces are also divided into other gradual divisions. Within the scope of the late Ottoman modernization in the historical process, the provincial administrations, which were organized in order to strengthen the centralized character of the administration, preserved their existence during the Republican period. Issues such as determining the administrative procedure of the provinces, their establishment and abolition, changing their names or borders are regulated by laws. The establishment of certain districts and provinces is an action taken by the administration starting from the early period of the Republic.

The aim of this study find an answer to the question of whether any political party can gain a direct advantage in terms of the distribution of deputies if certain districts are made into provinces. In the first part of the research, the history and legal development of the provincial administrative system in Turkey will be examined, and then the June 24, 2018 Parliamentary General Elections will be discussed in terms of the cities that make up the research sample. In the last section, based on the assumption that Iskenderun, Alanya and Inegol are provinces, the results of the June 24, 2018 Parliamentary General Election will be analyzed in comparison with the old provincial boundaries and the question of whether there is a significant difference in the distribution of deputies will be answered.

Keywords: District, Province, Election.

* Arş. Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü, E-posta: kduzenli@ktu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3662-2656

**Doç.Dr., Jandarma Sahil Güvenlik Akademisi, GÜVBEN, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, E-posta: tekinavaner@hotmail.com, ORCID:0000-0003-4014-0131

Giriş

Fransızca kökenli; “unitaire” sözcüğünden türetilen bir sözcük olarak üniter; Türk Dil Kurumu (TDK) Sözlüğü’nde “birlikçi, birlikten yana, birleştirici” (TDK, 2022) olarak tanımlanmakta; devletleri, örgütlenme biçimine göre sınıflandırırken ise devleti; meydana getiren unsurlar ile yasama, yürütme ve yargı erklerinde tekliği vurgulayan bir anlam kazanmaktadır. Nalbant (1996, s. 47); üniter devleti tanımlarken, siyasal merkezîyetçilik kavramını ön plana çıkarmayı yeğlemekte; siyasal yetkilerin bir merkezde toplanmasının bir devleti, üniter olarak nitelmemizi sağlayacak temel belirleyici olarak kabul etmektedir. Bugünün dünyasında, hükümet sisteminin; başkanlık, yarı-başkanlık ya da parlamenter sistem olmasından bağımsız biçimde, üniter formda örgütlenmiş çok sayıda devlet mevcuttur ve Türkiye bunların arasında yer almaktadır.

Üniter biçimde örgütlenmiş bir devlet olarak Türkiye’nin idari teşkilatlanması; merkezi idare ve mahallî idareler şeklinde temelde ikili bir ayrıma dayanmakta; merkezi idare ise kendi içerisinde başkent ve taşra teşkilatı olarak bir daha ikiye ayrılmaktadır. İller ve ilçeler, taşra teşkilatı başlığı altında incelenmesi gereken yönetsel birimlerdir (Gözler, 2021, s. 60).

Anayasa ve ilgili kanunlarda da ifade edildiği üzere, ülkemizde, merkezi yönetimin taşra örgütü temelinde il sistemi bulunmaktadır. 1924 Anayasası’ndan başlayarak benimsenen il sistemi uyarınca, ülkenin; “coğrafi durum” ve “ekonomik ilişkiler” açısından illere bölünmesi kararlaştırılmıştır (Polatoğlu, 1985, s. 28). 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu; il ve ilçelerin kurulmaları ve kaldırılmaları ile merkezlerinin belirlenmesi, isimlerinin değiştirilmesi veya bir ilçenin; sınırları dahilinde bulunduğu ilden alınarak, başka bir ile bağlanmasının kanunla gerçekleşeceğini öngörmektedir (İl İdaresi Kanunu, m.2). Cumhuriyet tarihi boyunca çok sayıda yerleşim birimi ilçe statüsünde iken; kanun koyucu tarafından il yapılmıştır. Söz konusu değişikliklerin yapılması sürecinde kimi zaman yönetsel gereklilikler kimi zaman ise ekonomik, siyasi/sosyal ve diğer gerekçeler etkili olmuştur. Cumhuriyet’in ilanından, 1957’ye kadar çok sayıda il ve ilçenin idari statüsünde değişiklik yapılmışsa da 1957-1989 aralığında Türkiye’deki il sayısında bir artış veya azalma söz konusu olmamıştır.

1989-1999 seneleri ise ilçelerin, ile çevrilmesi bakımından Cumhuriyet tarihinin en verimli dönemidir. Bu yıllar aralığında uygulamaya konulan 5 kanun ve 2 kanun hükmünde kararname (KHK) çerçevesinde; 14 ilçe, il yapılmıştır. Söz konusu ilçelerin, il yapılması gerekçesi veya gerekçeleri, Kılınç ve Gülersoy (2007, s. 71) tarafından şu şekilde ifade edilmektedir.

Tablo 1: 1989 Sonrasın İl Yapılan İlçelerin İl Yapılması Gerekçesi/Gerekçeleri

İL	İLÇENİN İL YAPILMASI GEREKÇESİ
AKSARAY	Ekonomik Gelişmişlik + Coğrafi Konum
KIRIKKALE	Ekonomik Gelişmişlik
BAYBURT	Ekonomik Gelişmişlik + Tarihi Geçmiş
KARAMAN	Coğrafi Konum + Tarihi Geçmiş
BATMAN	Ekonomik Gelişmişlik + Nüfus Yoğunluğu
ŞIRNAK	Ekonomik Gelişmişlik+ Güvenlik
BARTIN	Ekonomik Gelişmişlik
ARDAHAN	Dış Göç + Ekonomik gelişmişlik
İĞDIR	Ekonomik Gelişmişlik + Coğrafi Konum
KARABÜK	Ekonomik Gelişmişlik + Nüfus Yoğunluğu
KİLİS	Dış Göç
YALOVA	Coğrafi Konum + Nüfus Yoğunluğu
OSMANİYE	Coğrafi Konum + Nüfus Yoğunluğu
DÜZCE	Doğal Afet

Kaynak: (Kılınç ve Gülersoy, 2007, s. 71).

Tablodan anlaşılacağı üzere; idare, bir yerleşim biriminin; ilçeden ile dönüştürülmesi kararını tek bir gerekçe çerçevesinde açıklamamaktadır. Öyle ki kimi ilçeler; ekonomik gelişmişlik nedeniyle il yapılırken kimileri de tersten bir okuma ile ekonomik bakımından gelişmemiş oldukları için ile dönüştürülmüşlerdir.

İlçelerin, il statüsünü kazanmasını sağlayan hukuki metinlerde ifade edilmemekle birlikte, bu süreçte siyasi gelişmelerin ve seçmen desteğine duyulan ihtiyacın varlığı da önemli bir belirleyicidir. Her ne kadar illerin kuruluşunda, genellikle; “*yöre halkının istek ve baskıları*”, “*coğrafi konum*”, “*ulaşım ve güvenlik*” etkenleri önemli rol oynasa da nüfus ve ekonomik gelişmişlik bakımından belirli bir seviyenin üzerinde olan yerleşim birimleri, il olabilmek için hükümetlere baskı yapabilmekte ve siyasi kaygılarla ilişkili biçimde, statüleri ilçeden ile dönüştürülebilmektedir (Güngör vd., 2010, s. 3). 2000’ler Türkiye’inde gündemin üst sıralarını meşgul eden bir tartışma olma niteliğini kaybeden; ilçelerin, il yapılması tartışması, kısa bir süre önce Adalet ve Kalkınma Partisi (AK PARTİ) Genel Başkan Yardımcısı

Vedat Demiröz'ün Bitlis'in Ahlat ilçesinde gerçekleştirdiği bir konuşmada dile getirdiği; “Cumhurbaşkanı'mızın verdiği kararlarla Türkiye'nin il sayısının 100'e çıkacağı bir zamanda inşallah Ahlat'ımızı da bu şehirler arasına alacağız” ifadesiyle yeniden alevlenmiştir (www.ankaramasası.com). Esasen, 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimleri öncesinde, yayımladığı “Milli Diriliş Kutlu Yükseliş” başlıklı seçim beyannamesinde Milliyetçi Hareket Partisi (MHP)'de Türkiye'deki il sayısının arttırılması yönündeki görüşlerini kamuoyu ile paylaşmış ve söz konusu metinde şu ifadeler yer verilmiştir: “Cumhuriyet'in yüzüncü yıl dönümü olan 2023'te büyükşehirleri de kapsayacak şekilde, yüz il bin ilçeden oluşan bir idarî sistemle Türkiye'nin bölgesinde süper güç, küresel düzeyde ise sözü dinlenen bir ülke seviyesine mutlaka çıkartılacaktır” (MHP, 2018, s. 120). Türkiye'de il sayısının arttırılmasına ilişkin söylem, 24 Haziran seçimlerinden sonrasında da MHP'li politikacılar tarafından sahiplenilmeye devam etmiş; MHP Genel Sekreteri ve Bursa milletvekili İsmet Büyükataman, 2022 senesi içerisinde, seçim bölgesi de olan Bursa'da basın mensupları ile gerçekleştirdiği bir buluşmada; partilerinin seçim beyannamesinde dile getirdiği il ve ilçe sayılarının arttırılması taahhüdünün hâlen geçerli olduğu söylemiş (www.irt.com.tr), MHP Mersin Milletvekili Baki Şimşek ise Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Genel Kurulu'nda yaptığı bir konuşmada; Türkiye'nin 2023 yılına girerken 100 il ve 1000 ilçeden müteşekkil yeni bir yönetim sistemine sahip olmasının faydalı olacağını dile getirmiştir (www.gebzegazetesi.com). Ahlat'taki konuşmanın ardından, Demiröz; sosyal medya hesabından yaptığı açıklama ile Türkiye'de il sayısının 100'e çıkarılması yönünde bir karar olmadığını ve Ahlat'ın il olmasıyla ilgili sözlerinin bir temenni olduğunu söylemişse de (www.tgrthaber.com), il sayısının arttırılmasının, seçim sonuçları daha doğru ifade ile milletvekili dağılımı bakımından yaratacağı etki, kamuoyunda tartışılmaya başlanmıştır.†

Türkiye'de il sayısının arttırılması hâlinde, hangi ilçelerin il hâline getirileceği bu aşamada önem kazanan bir sorudur. Esasen bu soru, akademik yazın ve aktüel siyasi gelişmelerin kesişimi noktasında bulunmaktadır. Zira, Türkiye'de il olması uygun olan ilçelerin belirlenmesi, akademiye tartışılan bir mesele olduğu kadar siyaset kurumunun da gündemini meşgul etmekte; değişik vesileler ile siyasilerin basına yansıyan demeçleri ve meclis faaliyetlerinde karşılık bulabilmektedir.‡

---

† Bu konuda yapılan bir haber kapsamında görüşüne başvurulmuş siyaset bilimcilerden Ali Çarkoğlu; olası değişikliğin görece daha az oy alan siyasi partilerin aleyhine olacağını söylemiş, Tanju Tosun bu durumun, muhalefeti bütünüyle zarara uğratacağı iddiasında bulunmuş, Can Kakışım ise Türkiye'nin il sayısının 81'den 100'e yükselmesinin; herhangi bir somut katkıyı beraberinde getirmeyeceği savını öne sürmüştür (www.indyturk.com.tr).

‡ Türkiye'de il olması uygun olan ilçelerin Analitik Hiyerarşi Proses (AHP) yöntemi ile belirlenmesini konu edinen çalışmada Güngör vd., (2010:14) 8 ilçeyi karşılaştırmalı biçimde ele almış ve bu ilçeleri, il olmaya uygunluk katsayıları bakımından şu şekilde sıralamıştır: Alanya, Bandırma, Fethiye, Ödemiş, Elbistan, Bergama, Erciş ve Ereğli. İl olma talebinde

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de il sayısının artırılmasının; seçim sonuçları daha doğru ifade ile illerin milletvekili sandalyelerinin dağılımında anlamlı bir değişmeye kaynaklık edip etmeyeceği ve bu durumdan herhangi bir siyasi partinin, kârlı çıkıp çıkmayacağı sorusuna, 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçim sonuçları üzerinden yanıt vermektir. Çalışmanın amacına ulaşmak doğrultusunda; 3 yerleşim biriminin, 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimleri’nde birer il olduğu varsayımından hareket edilmiştir. Bu 3 ilçe sırasıyla; İskenderun, Alanya ve İnegöl’dür. Söz konusu ilçelerin belirleniş sürecinde, dikkate alınan temel kıstas; statüsü ilçeden, ile dönüştürülecek olan yerleşim birimlerinin nüfus, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişim bakımından belirli seviyenin üzerinde olması ve kamuoyunda o yerleşim birimlerinin, ile dönüştürülmesine ilişkin bir beklentinin varlığının mevcut olmasıdır. Mezkûr iktisadi gelişmişlik, en açık biçimde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayımlanan, “İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması” üzerinden okunabilmektedir. Araştırmada, 2022 tarihli veriler göz önüne alınarak yurt genelindeki tüm ilçeler; gelişmiş seviyesine göre 6 kademeye ayrılmış, sınıflandırma uyarınca, Alanya; 1.Kademe, İskenderun ve İnegöl ise 2. Kademe Gelişmişlik Seviyesi’nde yer almışlardır. Bu aşamada şu bilginin hatırlatılması yerinde olacaktır ki, 1.Derece Gelişmişlik Seviyesi’nde yer alan 67 ilçenin, 59’u merkez ilçe konumundadır ve doğal olarak bağlı oldukları illerden ayrılarak, bağımsız bir il hâline gelebilmeleri mümkün değildir (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2022, s. 35-47). İskenderun, Alanya ve İnegöl’e ait güncel nüfus ve şehir merkezine uzaklık bilgisi ile ekonomik ve sosyal gelişmişliklerinin göstergesi niteliğinde, ilgili yerleşim birimlerinde öne çıkan sektörler aşağıdaki gibidir.

Tablo 2. İskenderun-Alanya-İnegöl Genel Bilgiler

İlçe	Nüfus	Şehir Merkezine Uzaklık	Öne Çıkan Sektör (ler)
İskenderun	250.964	62 km	Sanayi-Lojistik
Alanya	333.104	135 km	Turizm
İnegöl	286.848	53 km	Sanayi

bulunan belli başlı ilçelerin gelişmişlik derecelerini 1990 ve 2000 senesi verileri uyarınca karşılaştırmalı biçimde analiz eden Kılınc ve Gülersoy (2007: 77) ise Gebze, İskenderun, Tarsus, ve Alanya’nın sonradan il yapılan ilçelerin çoğundan hem nüfus hem de ekonomik kalkınmışlık açısından daha ileride olmalarına karşın il merkezine çok yakın olmaları ve aralarındaki ulaşım ve iletişim bağlantılarındaki gelişmişlik hasebiyle bu ilçelerin il yapılmasını gereksiz ve ekonomik olmayan bir uygulama biçiminde nitelemektedir. Doğrudan ilçelerin, il olması meselesini konu edinmiyorsa da Bakan (2013: 63)’da AHP yöntemi ile üniversite kurulması için uygun olan ilçeleri sıraladığı çalışmasında; önem yüzdesi bakımından, Bandırma, Çorlu, Ereğli ve Alanya’nın yeni bir üniversitenin teşkili için en uygun ilçeler olduğu sonucuna varmaktadır. İlçelerin, il yapılmasının aktüel siyasete yansıyan boyutunda ise siyasetçi-seçmen ilişkisi önem kazanmakta; milletvekilleri yerelden gelen baskıyla ilişkili olarak yeni illerin ihdası talebinde bulunabilmektedir. Bu doğrultuda yapılan basit bir arşiv taraması neticesinde, 1990’lı yıllardan başlayarak il olması için kanun teklifi sunulan ilçeler arasında; Gebze, Fethiye, Sandıklı, İnegöl, Kozan, Ödemiş, Manavgat, Ereğli, Alanya, Şebinkarahisar, Erciş, Fethiye, Çorlu, Develi ve Suşehri, Divriği, Ergani, Silifke, Anamur, Akşehir, Bergama, Elbistan, Tarsus ve Ceyhan’ın yer aldığı saptanmıştır.

Kaynak: www.alanya.gov.tr, www.iskenderun.gov.tr ve www.inegöl.gov.tr adreslerindeki verilerden yararlanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 2’de de ifade edildiği üzere; İskenderun, Alanya ve İnegöl nüfusları bakımından birçok ilden daha kalabalık ilçelerdir ve bu ilçelerin, bağlı oldukları şehrin merkezine olan uzaklığı, iki ayrı şehir merkezinin oluşturulabilmesi bakımından oldukça elverişlidir. Son olarak, İskenderun; sahip olduğu çelik yatağı ve otomotiv sektöründe kullanılan filtre üretiminde önemli bir merkez niteliği arz etmesi, İskenderun Limanı sayesinde Ortadoğu ülkeleri ile yapılan ticarete aktarım noktası olması, Alanya; sahip olduğu turizm potansiyeli çerçevesinde, bir turizm kenti hüviyeti taşıması, İnegöl ise ahşap ve mobilya sanayiinde oynadığı başat rol ile ilçeden, ile dönüştürülmek için gerekli olan ekonomik ve sosyal gelişmişlik şartını fazlasıyla karşılamaktadır. İskenderun, Alanya’nın il olması hâlinde o illere bağlanacak ilçeler belirlenirken ise esas ölçüt; uzaklık olarak saptanmış, ilçeler, bağlı oldukları mevcut ilin şehrin merkezine olan uzaklık ve İskenderun-Alanya’ya olan uzaklıkları dikkate alınarak dağıtılmıştır. Manavgat özelinde ise bir istisna oluşturulmuş ve hem Alanya hem de Manavgat birer turizm merkezi olduğu için Manavgat, Alanya’ya, Antalya şehir merkezine göre daha yakın olmasına karşın, Antalya’nın ilçesi sayılmaya devam etmiştir. İnegöl örneğinde ise mevcut koşullarda, Bursa iki seçim bölgesine sahip bir olmasından hareketle; ilçelerin şehir merkezi veya İnegöl’e olan uzaklıklarından daha çok Bursa ilinin iki seçim bölgesine sahiplik durumu sürdürülmek istenmiş; bu bağlama İnegöl’ün kuzey ve doğusuna doğru genişlemesi öngörülmüştür.

Tablo 3. İskenderun, Alanya ve İnegöl’ün İl Yapılması Hâlinde Olası Seçim Bölgeleri Sınırları

Hatay (Altınözü, Antakya, Defne, Kumlu, Reyhanlı, Samandağ, Yayladağı)
İskenderun (İskenderun, Erzin, Dört Yol, Hassa, Payas, Kırıkhan, Belen, Arsuz)
Antalya (Aksu, Demre, Döşemealtı, Elmalı, Finike, Kaş, Kemer, Kepez, Konyaaltı, Korkuteli, Kumluca, Manavgat, Serik)
Mersin (Akdeniz, Çamlıyayla, Erdemli, Mezitli, Mut, Silifke, Tarsus, Toroslar, Yenişehir)
Alanya (Alanya, İbradı, Akseki, Gündoğmuş, Gazipaşa, Anamur, Bozyazı, Gülnar, Aydınçık)
Bursa II. Seçim Bölgesi (Gemlik, Gürsu, Harmancık, Keles, Kestel, Mudanya, Orhangazi, Yıldırım)
Bilecik (Merkez, Gölpazarı, İnhisar, Osmaneli, Söğüt, Yenipazar)
İnegöl (İnegöl, İznik, Yenişehir, Bozüyük, Pazaryeri)

Kaynak: www.kgm.gov.tr’deki verilerden yararlanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Çalışmada bir nitel araştırma yöntemi olarak doküman analizinden faydalanılmış; bu kapsamda, İskenderun, Alanya ve İnegöl ile bu ilçelerin, il olması hâlinde onlara bağlanacak

ilçelerdeki oyların dağılımı; Yüksek Seçim Kurulu (YSK), Seçim Bilişim Sistemi (SEÇSİS) ve gazetelerin dijital ortama aktarılan arşivlerinden faydalanılarak milletvekilliklerinin dağılımı gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın ilk bölümünde, il sisteminin tarihi ve hukuki gelişimine dair; anayasalar, kanunlar ve siyasi gelişmeler bağlamında genel bir değerlendirme yapılmış, ardından 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimleri; Hatay, Antalya ve Bursa II. Seçim Bölgesi, Mersin ve Bilecik özelinde incelenmiştir. Bu beş yerleşim biriminden ilk üçü, il yapılması öngörülen ilçeler olan; İskenderun, Alanya ve İnegöl'ün bağlı olduğu seçim bölgeleri iken Mersin ve Bilecik'te sırasıyla; Alanya ve İnegöl'ün il yapılması durumunda, belirli ilçeleri bu illere bağlanacak olan seçim bölgeleridir. Son bölümde ise İskenderun, Alanya ve İnegöl'ün il olduğu varsayımından hareketle; ilçe ve milletvekili sayısında değişiklik olan illerin de eklenmesi suretiyle araştırma sorusunun odağında yer alan 52 milletvekilliğinin dağılımı gerçekleştirilmiş; ortaya konan tablo, eski durum (24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimleri sonucu oluşan tablo) ile mukayese edilmiştir.

1.İl Sisteminin Tarihi ve Hukuki Gelişimi

Osmanlı Devleti'nin tarihi, bir beylik olarak doğumundan yıkılışına değin süregelen altı yüz yirmi dört seneyi kapsayacak biçimde dört ana evre hâlinde inceleyebilir. 1300'lü yıllardan başlayıp İstanbul'un fethedildiği 1453'e kadar süren birinci evre-beylik dönemi, İstanbul'un fethinden 16.yüzyılın sonuna kadar devam eden ikinci evre-klasik Osmanlı dönemi, 17.ve 18.yy'a karşılık gelen sosyo-ekonomik yapıda ve klasik kurumlarda bozulmaların ortaya çıktığı, büyük toplumsal çalkantıların ortaya çıktığı üçüncü evre-istikrarsızlık ve değişim sancısı dönemi, son olarak devletin; Batı kapitalizmi karşısında sürekli gerilediği ve giderek bir yarı sömürge durumuna düştüğü dördüncü evre-çözülüş ve çöküş dönemi (Keskin, 2007, s. 77). Osmanlı tarihi hakkında yapılan bu sınıflandırma bir anlamda devletin; idare sistemindeki değişim ve kırılmalara da kaynaklık etmesi bakımından önemlidir. Zira; 17.yy'dan başlayarak fark edilen bir gerçeklik hâlini alan; devletin, geçmiş iki yüzyıldaki gücünden uzak olduğu düşüncesi, yönetici kadro açısından bir ıslahat/reform hareketinin varlığını gerekli kılmıştır. Bu kapsamda, 1595'te III. Mehmet'in "adaletnamesi" ile başlayan ıslahat/reform belgeleri, 1600'lü yıllarda siyasetnameler, 1700'lü yıllarda sefaretnameler, 1800'lerden itibaren ise layihalar/yasalar/kararlar/açıklamalar biçimine evrilmiştir (Avaner, 2018, s. 172).

Osmanlı'da idari sistemdeki değişim ve Cumhuriyet'e miras kalan çerçevede, il idarelerinin kurulması da bu süreçle ilişkili biçimde gerçekleşmiştir. Klasik dönem Osmanlı'da, en üst idari birimin eyalet olarak nitelendiği "sancak sistemi" mevcuttur ve sancaklar; idarî

sistemin yanı sıra malî ve askerî sistemin temelini oluşturmaktadırlar (Gök vd., 2021, s. 45-46). Kaza ve nahiyelerden oluşan sancakların başında sancakbeyleri bulunmakta; sancakların adli işleriyle kadılar, malî işleriyle ise sancak defterdarları meşgul olmaktadır (Sancaktar, 2011, s. 35). Osmanoğulları Beyliği'nden, Osmanlı Devleti'ne uzanan süreçte sancakların kontrol altına alınması idari bir gereklilik olarak ortaya çıkmış, eyaletlerin bağlı bulunduğu birim olan beylerbeylikleri bu kapsamda ihdas edilmiştir. Bu noktadan hareketle; klasik Osmanlı yönetiminde eyaletlerin birer üst örgütlenme olmaktan çok kontrol ve koordinasyon işlevlerini yerine getirmekle vazifelendirilmiş birimler olduğu söylenebilir. Eyaletlerin idaresinden ise beylerbeyleri mesul tutulmuştur (Kartal, 2013, s. 3). Sırasıyla I. Murat ve I. Bayezid'in padişahlıkları döneminde faaliyet göstermeye başlayan Rumeli ve Anadolu Beylerbeylikleri'nin sınırları dahilindeki eyaletlerin sayısı, Osmanlı Devleti'nin sınırlarındaki genişleme ile uyumlu biçimde artmış; 16.yy'ın ilk çeyreği itibarıyla 6 olan eyalet sayısı 17.yy'a gelindiğinde 32'ye yükselmiştir (Ortaylı, 1979, s. 184).

Osmanlı döneminde il sisteminin kuruluşu meselesini inceleyen akademik çalışmalarda genel olarak ifade edilen görüş; 1864 Vilayet Nizamnamesi'nin vilayet sistemine geçişte en önemli aşamayı oluşturduğu yönündedir (Gözler, 2019, s. 3). Osmanlı-Türk idare sisteminin, Fransız idare sisteminden iktibas edildiğini öne süren bu yaklaşım uyarınca; 1864 Tuna Vilayet Nizamnamesi bir kırılmaya karşılık gelmektedir. Nizamname'nin başlangıç kısmında idari taksimatın livalar eksenli biçimde yapılacağı ifadesi ve livaların bir araya getirilmesi suretiyle teşkilatlandırılacak ünitelere “vilayet” adının verilmesi (Tural, 2004, s. 97), vilayetlerde valilerin, livalarda ise kaymakamların en yüksek idari yetkili olduğuna (Seyitdanlıoğlu, 1996, s. 69) hükmedilmesi Türkiye'de il sisteminin, başlangıcının 1864 Tuna Vilayet Nizamnamesi olduğu görüşünü destekleyici nitelikteki argümanlar olarak sunulmaktadır. Nizamname'nin yayımlanmasını takip eden süreçte; Niş, Vidin ve Silistre'nin birleştirilmesiyle, Tuna Vilayeti'nin kurulması ve Mithat Paşa'nın da vali yapılması ise düzenlemenin, kuvveden fiile çıkarımı olarak yorumlanmaktadır §(Kılıç, 2005, s. 101, Gençoğlu, 2011, s. 34).

Öte yandan, Geç dönem Osmanlı- erken dönem Cumhuriyet idari sistemi ilişkisini yukarıda anlatıldığı biçimde bir süreklilik ilişkisi biçiminde değerlendirmeyen görüşlerde mevcuttur. Keskin (2007, s. 130)'da 1864 Vilayet Nizamnamesi'nde ifade edildiği biçimi vilayet idarelerinin, Cumhuriyet Türkiye'sinin “il sistemi” ile benzeştirilemeyeceğini

---

§ Kartal (2014, s. 282-286)'da yazında hâkim görüş olarak nitelediği, Türkiye'de il sisteminin başlangıcını, 1864 Tuna Vilayet Nizamnamesi'nin yayımlanmasına kadar götüren çalışmaların ayrıntılı bir dökümünü sunmaktadır. Bu çalışmaların ortak noktası, söz konusu nizamname çerçevesinde, Osmanlı Devleti'nin eyalet sistemini uygulamaktan vazgeçtiği ve Cumhuriyet'e miras kalacak il sisteminin temellerinin atıldığı biçimindedir.

söylemekte; bu bağlamda, yaygın biçimde kabul gören “Türkiye’de il sisteminin başlangıcı, 1864 Tuna Vilayet Nizamnamesi’dir” görüşünü reddetmektedir. Yazara göre, “alan yazında istisnasız biçimde bütün kaynakların 1864 Vilayet Nizamnamesi’ni başlangıç olarak gösterdikleri “il sistemi”, ölçek itibariyle gerçekte bu tarihten yarım asır sonra hayata geçirilmiştir. Ancak yeni örgütlenmenin felsefesi, Fransa’da olduğu gibi “bir il merkezinden sınırları içindeki bütün idari birimlere güneşin doğuşu ile batışı arasındaki zaman zarfında ulaşabilme” gibi bir ilkeye dayanmamaktadır. Fransa’da bu uzaklığı belirlemek için, merkezden hareket eden bir zabıta kuvvetinin at yolculuğuyla bir günde katedeceği mesafe belirlenmiş; bu ilkedan hareketle ülke 83 ile bölünmüştü. Türkiye’de ise Osmanlı geçmişinden kalan sancak sınırları esas alınmıştır” Benzer şekilde, Kartal (2014, s. 287-288)’de 1864 Vilayet Nizamnamesi’ni Türkiye’de il sisteminin başlangıç noktası olarak kabul eden görüşleri tenkit etmekte ve 1864 Vilayet Nizamnamesi ile vilayetlerin, bugünkü il boyutlarına çekildiği bilgisinin; “başı başına yanlış” olduğunu söylemektedir. Yazar, bu noktadan hareketle 1864 Nizamnamesi’nin; livaları en büyük idari birim hâline getirmediğini söylemekte; aksine bazı eyaletlerin birleştirilmesiyle “vilayet” adı verilen daha geniş ölçekli örgütlenmelere gidildiğini öne sürmektedir.

Anayasal dönem Osmanlı vilayet sistemi- erken Cumhuriyet idaresi il sisteminin arasındaki ilişkinin niteliğinden bağımsız, Osmanlı Devleti’nin son dönemindeki mülki örgütlenme incelenir iken; üzerinde durulması gereken bir diğer belge, 1913 tarihli İdare-i Umumiye-i Vilâyat Kanun-ı Muvakkatidir.

Bu noktada, 1864-1913 arasındaki 49 sene boyunca Osmanlı Devleti’nde idari örgütlenme sahasında bir düzenlemenin yapılmadığı veya gündeme gelmediğini düşünmek doğru olmayacaktır. Tuna Vilayet Nizamnamesi’nden sonra 1867 ve 1871 yıllarında yeni birer belge olmak niteliği arz etmeyen; Vilayet-i Umumiye Nizamnamesi ve İdare-i Umumiye-i Vilayet Nizamnamesi yayınlanmış (Kaştan, 2016, s. 82), Osmanlı-Türk anayasacılık tarihinin ilk anayasası olan 1876 tarihli Kanun-i Esasi’de ise vilayetlerin idaresinin; tevsii mezuniyet ve tefriki vezaiife yani “yetki genişliği” ve “görevler ayrılığı” ilkelerine dayandırıldığı ifade edilmiştir (Kili ve Gözübüyük, 2006, s. 49). Anayasanın yürürlüğe girmesini takip eden süreçte meclis gündemine gelen “Vilayetler Kanunu Tasarısı” uzun görüşmeler neticesinde kabul edilmişse de II. Abdülhamit’in; meclisi kapatması üzerine gündemden düşmüştür (Boztepe, 2013, s. 12). 1908’de yeniden meşruti idareye geçiş ile vilayetlerin yönetimi düzenleyen bir kanunu duyulan ihtiyaç bir kez daha hasıl olmuş; bu kapsamda, 1913 senesinde İdare-i Umumiye-i Vilâyât-ı Kanun-ı Muvakkatı yürürlüğe girmiştir. Söz konusu düzenleme esasen;

Osmanlı yönetiminin, ülkenin birliğini tesis etmek biçiminde özetlenebilecek arayışları neticesinde kaleme alınmıştır ve vilayetlerde yerel yönetimlerin güçlendirilmesi ile ayrılıkçılık eğiliminin zayıflatılması amaçlanmaktadır (Sencer, 1984, s. 68). Kanun-ı Muvakkat, 1864 Vilayet Nizamnamesi ile getirilen sistemi korumuş, vilayeti ise hem devlet yönetiminin mülkî idarî birimlerinden bir tanesi hem de tüzel kişiliğe haiz bir yönetsel birim biçiminde tanımlamıştır. Kanunun, Taksimat-ı İdare başlıklı birinci bölümünde ülkenin beş temel yönetim biriminden meydana geldiği ifade edilerek, bunlar; “vilayet”, “liva”, “kaza”, “nevahiye” ve “karye” olarak sıralanmıştır (Reyhan, 2000, s. 132).

Kurtuluş Savaşı'nın zaferle sonuçlanması ve Cumhuriyet'in ilanının takip eden süreçte ise kurucu iradenin, üzerinde durduğu meselelerden bir tanesi de mülkî idare sistemi olmuştur. Yönetsel örgütlenmenin esasları ortaya konulurken; 1921 ve 1924 Anayasaları arasındaki esas kırılmayı teşkil eden; âdem-i merkeziyet fikrinin terki ve merkeziyetçi yönetim anlayışının benimsenmesi anlayışı etkili olmuş ve erken Cumhuriyet'in, idare alanındaki icraatları bu zemin üzerine inşa edilmiştir.

Yönetimde merkezileşme anlayışının bir yansıması olarak, Cumhuriyet'in ilanını takip eden ilk birkaç ay içerisinde 1913 tarihli Kanun-i Muvakkatın'ın çeşitli maddelerinin değiştirilmesi öngörülmüş; yol vergisini toplama ve mal müdürlerini atama yetkisinin merkezi idareye devredilmesi ve idare meclislerinde merkezden atanmayan üyelerin varlığına son verilmesi önerileri bu kapsamda gündeme gelmiştir (Şinik ve Görgün, 2014, s. 779). 1924 Anayasası'nın “Vilayet” başlıklı altıncı bölümünde mülki kademeler sayılıyorken; “vilayet”, “kaza” ve “nahiyelerin” adı zikredilmiş, kasaba ve köyler ise nahiyeleri oluşturan birimler olarak değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda nahiye ve kazaların tüzel kişiliklerinin bulunmadığına kanaat getirilmiştir. Vilayetlerin idaresinde ise Kanun-i Esasi'ye benzer biçimde “tevsi-i mezuniyet” ve “tefrik-i vezaiif” esaslarından yararlanılacağı ifade edilmiştir (Kili ve Gözübüyük, 2006, s. 148). Erken Cumhuriyet idaresinin, yönetimde merkeziyetçilik düşüncesini güçlendirir yönde attığı bir başka adım, Umumi Müfettişlik'lerin ihdası olmuş; yurt geneline yayılan müfettişlikler, faaliyet gösterdikleri tek parti idaresinin sonuna kadar bir anlamda merkezi idarenin, taşradaki temsilcileri olmak vazifesini üstlenmişlerdir. Ayrıca sırasıyla; 1926 ve 1933'te yürürlüğe giren 877 sayılı “Teşkilat-ı Mülkiye Kanunu” ve “Bazı Vilayetlerin İlgası ve Bazılarının Birleştirilmesi Hakkında Kanun” çerçevesinde; Üsküdar, Gelibolu, Ardahan, Muş, Dersim, Beyoğlu, Genç, Siverek, Çatalca, Ergani, Kozan, Aksaray, Cebelibereket, Artvin, İçel, Şebinkarahisar, Hakkâri) lağvedilmiş ve il sayısı 57'ye indirilmiştir (Korhan, 2012, s. 135). 1935 yılında Umumi Müfettişlik kurulmadan yalnızca birkaç gün önce

Bingöl, Bitlis, Çoruh, Hakkâri ve Tunceli illeri yeniden kurularak il sayısı 57'den 62'ye çıkartılmıştır. 1939 senesinde Hatay'ında ana vatana katılımı ile il sayısı 63'e çıkmıştır. 1939'u takip eden on sene boyunca il sayısında herhangi bir artış yaşanmamış; Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), Demokrat Parti (DP)'ye yönetsel bölünüş bakımından 63 ile sahip bir ülkenin idaresini devretmiştir (Güler, 2007, s. 12-13).

Cumhuriyet'in ilk senelerinde illerin yönetimi, Osmanlı Devleti'nden miras kalan 1913 tarihli Kanun-i Muvakkit kapsamında ele alınmış, 1929 yılında kabul edilen 1426 sayılı "Vilayet İdaresi Kanunu" ise bu geçiş dönemi sonlandırarak**; ilgili alandaki temel hukuki belge olmak niteliğini kazanmıştır.

Vilayet İdaresi Kanunu, merkezi idare ile yerel birimler arasındaki yetki probleminin, merkeziyetçi eğilim çerçevesinde çözüme kavuşturulmasını öngörmekte, yeni bir vilayetin teşkili, mevcut vilayetlerden bir tanesinin lağvı, vilayetlerin sınırlarının değiştirilmesi, nahiye ve köy teşkilatlarının kurulması ve köylerin birleştirilmesi gibi tüm ihtilaflı meselelerde yetkiyi doğrudan doğruya merkeze vermektedir (Çakan, 2006, s. 55). Tek parti idaresi döneminde, çıkartılan ve illerin yönetimi meselesini düzenleyen bir diğer kanun ise 1949 tarih 5542 sayılı İl İdaresi Kanunu'dur. Söz konusu kanun, illerin yönetimi hususunda merkezi idarenin yetkili olması anlayışını ana hatları ile muhafaza etmiştir. İl ve ilçelerin kurulmaları, kaldırılmaları ve diğer meselelerin kanunla düzenleneceği ifade edilmiş, il genel idaresinin başındaki mercii ise valilik olarak tanımlanmıştır (m.2., m.4.). Valilerin tayini süreci ise yine merkezi idare tarafından gerçekleştirilen bir eylem niteliğindedir ve kanunda; "*Valilerin, İçişleri Bakanlığının inhası, Bakanlar Kurulunun kararı ve Cumhurbaşkanı tasdiki ile tayin olunacağı*" ifade edilmektedir (m.6).

DP iktidarında, illerin yönetimi hususundaki temel kanunda bir değişiklik yapılmamış, il ve ilçelerin sınırlarının değiştirilmesi veya bir yerleşim biriminin il statüsünde iken ilçeye veya ilçe statüsünde iken ile dönüştürülmesi; idari saiklerden daha çok politik tercihler çerçevesinde gelişmiştir. 1953'te Abana'nın bucak, 1954'te Adıyaman ve Nevşehir'in ilçe iken il; Kırşehir'in ise il iken ilçe yapılmaları bu başlık altında değerlendirilmesi gereken gelişmelerdir (Avaner, 2009, s. 48). 1950-1960 aralığında il statüsüne kavuşan diğer yerleşim birimleri ise Sakarya ve Uşak'tır (RG: 15.07.1953, Sayı: 8458, RG: 22.06.1954, Sayı: 8735).

** Bayramoğlu (2007); Türkiye'nin idare tarihi açısından 1929'u "yönetimde merkeziyetçiliğin inşa" edildiği sene olarak tanımlamakta ve bu süreci, iktisadi anlamda tüm dünyayı büyük bir darboğazın eşğine getiren 1929 Büyük Buhranı ile ilişkili biçimde değerlendirmektedir.

Cumhuriyet tarihinde, görece kısa bir süre dahilinde çok sayıda ilin teşkilatlandırıldığı bir başka dönem ise 1989-1999 dönemidir. Mevcut 81 ilin, 14'ü bu dönemde kimi ilçe merkezlerinin; il statüsüne çevrilmesiyle oluşturulmuştur. Bu dönemde; kurulan iller, hangi kanun veya kanun hükmünde kararname kapsamında il oldukları, hangi illerden ayrıldıkları ve kurulduktan sonra hangi yerleşim birimlerinin bu illerin, ilçesi yapıldığı ise Tablo-2'de sunulmaktadır.

Tablo 4: 1989'dan Sonra İl Olan Yerleşim Birimleri ve İlçeleri

YERLEŞİM BİRİMİ	İL OLDUĞU TARİH	İL OLDUĞU KANUN VEYA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN NUMARASI	İL OLMADAN ÖNCE BAĞLI OLDUĞU İL	İLE BAĞLANAN İLÇELER
AKSARAY	21.06.1989	3578	Niğde	Ağaçören, Ortaköy, Güzelyurt, Sarıyahşi
BAYBURT	21.06.1989	3578	Gümüşhane	Aydıntepe, Demirözü
KARAMAN	21.06.1989	3578	Konya	Ayrancı, Ermenek, Kazımkarabekir
KIRIKKALE	21.06.1989	3578	Ankara	Delice, Keskin
BATMAN	16.05.1990	3647	Siirt	Gercüş, Hasankeyf, Beşiri, Kozluk, Sason
ŞIRNAK	16.05.1990	3647	Siirt	Beytüşşebap, Uludere, Cizre, İdil, Silopi, Güçlükönak
BARTIN	28.08.1991	3760	Zonguldak	Amasra, Kurucaşile, Ulus
ARDAHAN	27.05.1992	3806	Kars	Çıldır, Damal, Göle, Hanak, Posof
İĞDIR	27.05.1992	3806	Kars	Aralık, Karakoyunlu, Tuzluca
YALOVA	03.06.1995	550 sayılı KHK	İstanbul	Çiftlikköy, Altınova, Çınarcık, Armutlu, Termal
KARABÜK	03.06.1995	550 sayılı KHK	Zonguldak	Eflani, Eskipazar, Ovacık, Safranbolu, Yenice
KİLİS	03.06.1995	550 sayılı KHK	Gaziantep	Musabeyli, Polateli, Elbeyli

OSMANİYE	23.10.1996	4200	Adana	Bahçe, Düziçi, Toprakkale, Kadirli, Hasanbeyli, Sumbas
DÜZCE	09.12.1999	584 Sayılı KHK	Bolu	Akçakoca, Cumayeri, Gölyaka, Gümüşova, Kaynaşlı, Yiğilca

Kaynak: İlgili kanun ve kanun hükmünde kararnamelelerin yayımlandığı resmî gazetelerden yararlanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

2. 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimleri

24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimleri, Türkiye’de çok partili siyasi dönemde gerçekleştirilen yirminci seçimdir. 16 Nisan 2017 tarihli halkoylaması neticesinde kabul edilen sistem değişikliği sonrasında yapılan ilk seçim olması, 2018 tarih 7102 numaralı “Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile seçimlere katılmak yeterliliği taşıyan siyasi partilerin, ittifak yapabilmeleri ve ittifak yapan siyasi partilerin ise kendi aday listelerini belirleyerek seçimlere katılabilmesi öngörülmesi, bu bağlamda; AK PARTİ ve MHP’nin, “Cumhur”, Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), İyi Parti (İYİ PARTİ) ve Saadet Partisi (SP) ise “Millet” ittifakını teşkilatlandırması 24 Haziran 2018 Genel Seçimlerini, geçmiş seçimlerden ayrı kılmaktadır.

Tablo 5. 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçim Sonuçları

CUMHUR İTTİFAKI	OY SAYISI	OY ORANI (%)	MV SAYISI
Adalet ve Kalkınma Partisi (AK PARTİ)	20.599.732	42,28	295
Milliyetçi Hareket Partisi (MHP)	5.444.728	11,20	44
TOPLAM	26.044.460	53,48	344
MİLLET İTTİFAKI			
Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)	11.086.897	22,80	146
İyi Parti (İYİ PARTİ)	4.932.510	10,14	43
Saadet Partisi (SP)	660.749	1,36	-
TOPLAM	16.600.156	34,30	189

Hür Dava Partisi (HÜDA PAR)	153.649	0,32	
Vatan Partisi (VP)	110.849	0,23	
Halkların Demokratik Partisi (HDP)	5.606.662	11,53	67

Kaynak: Yüksek Seçim Kurulu (YSK) resmî sitesinde yer alan verilerden faydalanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimleri sonrasında siyasi partilerin ve ittifakların oy sayısı, oy oranı ve milletvekilleri sayıları yukarıdaki gibi olurken araştırma örneklemini oluşturan şehirler açısından sonuçlar, yurt genelindeki görece farklıdır. Bu kapsamda Hatay, Antalya, Mersin ve Bursa II. Seçim Bölgesi ve Bilecik'te^{††} partilerin oy oranları ve kazandığı milletvekili sayılarının incelenmesi yerinde olacaktır.

Hatay

3.125 sandıkta 939.438 geçerli oyun kullanıldığı Hatay'da seçim, 5 siyasi partinin arasında geçmiştir. Mecliste 11 milletvekili ile temsil edilen şehirde, 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimleri aşağıdaki gibi sonuçlanmıştır.

Tablo 6. 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçim Sonuçları-HATAY

CUMHUR İTTİFAKI	OY SAYISI	OY ORANI (%)	MV SAYISI
Adalet ve Kalkınma Partisi (AK PARTİ)	340.048	36,20	5
Milliyetçi Hareket Partisi (MHP)	135.685	14,44	1
TOPLAM	475.733	50,64	6
MİLLET İTTİFAKI			
Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)	287.322	30,58	4
İyi Parti (İYİ PARTİ)	61.317	6,53	-
Saadet Partisi (SP)	8.547	0,91	-
TOPLAM	357.186	38,02	4

^{††} Araştırma örneklemini oluşturan 3 ilçenin, bağlı olduğu iller arasında Mersin ve Bilecik bulunmamaktadır. Ancak, Alanya ve İnegöl'ün il olarak teşkilatlandıkları durumda bu illere ait Anamur, Aydıncık, Bozyazı, Gülnar (Mersin) ve Bozuyük, Pazaryeri (Bilecik) ilçelerinin, Alanya ve İnegöl'e dahil edileceği düşüncesinden hareket edildiği için bu illerdeki seçim sonuçları da incelenmiştir.

Halkların Demokratik Partisi (HDP)	103.523	11,02	1

Kaynak: YSK resmî sitesinde yer alan verilerden faydalanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Antalya

5.008 sandıkta 1.480.239 geçerli oyun kullanıldığı Antalya’da seçim, 5 siyasi partinin arasında geçmiştir. Mecliste 16 milletvekili ile temsil edilen şehirde, 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimleri aşağıdaki gibi sonuçlanmıştır.

Tablo 7. 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçim Sonuçları-ANTALYA

CUMHUR İTTİFAKI	OY SAYISI	OY ORANI (%)	MV SAYISI
Adalet ve Kalkınma Partisi (AK PARTİ)	517.495	34,96	6
Milliyetçi Hareket Partisi (MHP)	149.755	10,12	1
TOPLAM	667.250	45,08	7
MİLLET İTTİFAKI			
Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)	431.419	29,15	5
İyi Parti (İYİ PARTİ)	250.227	16,90	3
Saadet Partisi (SP)	14.252	0,96	-
TOPLAM	695.898	47,01	8
Halkların Demokratik Partisi (HDP)	108.660	7,34	1

Kaynak: YSK resmî sitesinde yer alan verilerden faydalanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Bursa II. Seçim Bölgesi

3.078 sandıkta 949. 495 geçerli oyun kullanıldığı Bursa II. Seçim Bölgesi’nde seçim, 5 siyasi partinin arasında geçmiştir. Mecliste 10 milletvekili ile temsil edilen seçim bölgesinde, 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimleri aşağıdaki gibi sonuçlanmıştır.

Tablo 8. 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçim Sonuçları- BURSA II. SEÇİM BÖLGESİ

CUMHUR İTTİFAKI	OY SAYISI	OY ORANI (%)	MV SAYISI
Adalet ve Kalkınma Partisi (AK PARTİ)	468.365	49,33	6
Milliyetçi Hareket Partisi (MHP)	109.983	11,58	1
TOPLAM	578.348	60,91	7
MİLLET İTTİFAKI			
Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)	185.166	19,50	2
İyi Parti (İYİ PARTİ)	100.467	10,58	1
Saadet Partisi (SP)	17.012	1,79	-
TOPLAM	302.645	31,87	3
Halkların Demokratik Partisi (HDP)	63.389	6,68	-

Kaynak: YSK resmî sitesinde yer alan verilerden faydalanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Mersin

3.875 sandıkta 1.136.615 geçerli oyun kullanıldığı Mersin’de seçim, 5 siyasi partinin arasında geçmiştir. Mecliste 13 milletvekili ile temsil edilen şehirde, 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimleri aşağıdaki gibi sonuçlanmıştır.

Tablo 9. 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçim Sonuçları- MERSİN

CUMHUR İTTİFAKI	OY SAYISI	OY ORANI (%)	MV SAYISI
Adalet ve Kalkınma Partisi (AK PARTİ)	325.476	28,64	4
Milliyetçi Hareket Partisi (MHP)	145.019	12,76	2
TOPLAM	470.495	41,40	6
MİLLET İTTİFAKI			
Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)	304.139	26,76	3

İyi Parti (İYİ PARTİ)	154.112	13,56	2
Saadet Partisi (SP)	7.841	0,69	-
TOPLAM	466.092	41,01	5
Halkların Demokratik Partisi (HDP)	192.550	16,94	2

Kaynak: YSK resmî sitesinde yer alan verilerden faydalanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Bilecik

641 sandıkta 141.435 geçerli oyun kullanıldığı Bilecik'te seçim, 4 siyasi partinin arasında geçmiştir. Mecliste 2 milletvekili ile temsil edilen şehirde, 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimleri aşağıdaki gibi sonuçlanmıştır.

Tablo 10. 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçim Sonuçları-BİLECİK

CUMHUR İTTİFAKI	OY SAYISI	OY ORANI (%)	MV SAYISI
Adalet ve Kalkınma Partisi (AK PARTİ)	61.256	43,40	1
Milliyetçi Hareket Partisi (MHP)	13.212	9,34	-
TOPLAM	74.468	52,74	1
MİLLET İTTİFAKI			
Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)	39.823	28,15	1
İyi Parti (İYİ PARTİ)	19.960	14,11	-
Saadet Partisi (SP)	1.583	1,12	-
TOPLAM	61.366	43,38	1
Halkların Demokratik Partisi (HDP)	4.774	3,37	-

Kaynak: YSK resmî sitesinde yer alan verilerden faydalanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Özetle; araştırma örneklemini oluşturan 5 seçim bölgesindeki 52 milletvekili sandalyesinin partilere göre dağılımı; **AK PARTİ: (23), CHP: (15), İYİ PARTİ: (6), MHP:**

(4), HDP: (4) şeklinde olmuştur. İllere göre milletvekillerinin toplu şekilde dağılımı Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 11. Araştırma Örneklemini Oluşturan Şehirlerdeki Milletvekilliklerinin Dağılımı

	AK PARTİ	MHP	CHP	İYİ PARTİ	SP	HDP
Hatay (11)	5	1	4		-	1
Antalya (16)	6	1	5	3	-	1
Mersin (13)	4	2	3	2	-	2
Bursa II. Böl. (10)	6	1	2	1	-	-
Bilecik (2)	1	-	1	-	-	-
CUMHUR İTTİFAKI: 27 (AK PARTİ: 22 MHP: 5) MİLLET İTTİFAKI: 21 (CHP: 15 İYİ PARTİ: 6) HDP: 4						

Kaynak: YSK resmî sitesinde yer alan verilerden faydalanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

3. Araştırmaya İlişkin Genel Bilgiler

3.1. Araştırmanın Amacı

Belirli ilçelerin, kimi zaman yönetsel, kimi zamansa siyasi ve sosyo-ekonomik gereklilikler dolayısıyla il yapılması, Cumhuriyet tarihi boyunca deneyimlenen bir olgudur. İdareci kadrolar, yüz senelik Cumhuriyet tarihi boyunca; güvenlik, ekonomik gelişmişlik veya geri kalmışlık, göç vb. diğer sebeplerle çok sayıda ilçeyi ile dönüştürmüştür. Bu çalışmada; İskenderun, Alanya ve İnegöl’ün birer il olduğu varsayımından yola çıkılacak ve Türkiye’de il sayının artırılmasının, belirli bir siyasi partiye doğrudan avantaj sağlayıp sağlamadığı sorusuna 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçim sonuçları üzerinden yanıt verilecektir.

3.2. Araştırmanın Yöntemi ve Kısıtları

Araştırmadaki temel kısıtlılık, il yapılacağı varsayımıyla hareket edilen 3 yerleşim birimi; İskenderun, Alanya ve İnegöl’ün il olmaları hâlinde, hangi ilçelerin; bu illere bağlanacağını bilinmemesinden kaynaklanmaktadır. Bu kısıtlılığın aşılabilmesi için il yapılacağı varsayılan ilçelerin coğrafi konumundan hareket edilmiş ve bu ilçelerin yakınında

konumlu yerleşim birimlerinin, araştırma örneklemini oluşturan ilçelere bağlanacağı öngörülmüştür. Araştırmada yöntem olarak doküman analizinden faydalanılmış; 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimleri'yle ilgili olarak; YSK, SEÇSİS ve gazetelerin dijital ortama aktarılan arşivlerinden yararlanılarak 52 milletvekili sandalyesinin dağılımı gerçekleştirilmiştir.

3.3. Araştırmanın Örneklemi

Araştırma temelde 3 ilçenin, il olarak kabulü ve 2018 seçimleri sonrası oluşan milletvekili dağılımının mukayesesine dayanmaktadır. Yine varsayımsal olarak il olduğu kabul edilen 3 ilçenin sınırları şu şekilde oluşturulmuştur.

İskenderun ve Antakya merkezli olmak üzere Hatay ili kabaca ikiye ayrılmış; bu kapsamda **İskenderun**'un sınırları dahilindeki ilçelerin şunlar olacağı öngörülmüştür: **Erzin, Dörtyol, Hassa, Payas, Kırıkhan, Belen, Arsuz**. 2018 Milletvekili Genel Seçimleri'nde Hatay ilinde kullanılan 939.438 geçerli oyun, 440.084'ünün kullanıldığı bu 8 ilçe İskenderun'un il olması kabulünde 5 milletvekiline sahip yeni bir seçim bölgesi hâline gelmektedir. Bu kapsamda, Hatay'ın milletvekili sayısı 11'den 6'ya düşmektedir.

Alanya, il olarak teşkilatlandırılırken, İskenderun'dan farklı olarak iki ilin sınırları dahilindeki ilçelerin, Alanya'ya bağlanması öngörülmüştür. Bu doğrultuda, Antalya'nın doğu ilçeleri; **İbradı, Akseki, Gündoğmuş ve Gazipaşa** ile Mersin'in batısındaki dört ilçe; **Anamur, Bozyazı, Gülnar ve Aydınçık; Alanya** iline bağlı ilçeler olarak kabul edilmiştir. Bu kapsamda Alanya; 4 milletvekiline sahip yeni bir seçim bölgesi olur iken; Antalya'nın meclisteki milletvekili sayısı 16'dan 13'e, Mersin'in ise 13'ten 12'ye düşmektedir.

İnegöl bir il olarak teşkilatlandırılırken; Bursa II. Seçim Bölgesi'nde bulunan **Yenişehir ve İznik** ilçeleri ile Bilecik'e bağlı **Bozüyük ve Pazaryeri** ilçelerinin İnegöl sınırlarına dahil edilmesi öngörülmüştür. Bu kapsamda İnegöl 3 milletvekiline sahip yeni bir seçim bölgesi olmuş; Bursa II. Seçim Bölgesi ve Bilecik'in meclisteki temsilci sayısı ise sırasıyla; 10 ve 2'den, 8 ve 1'e düşmüştür.

3.4. Araştırmanın Bulguları

Araştırma bulgularının ifade edilmesinden önce, bir seçim bölgesinde milletvekillerinin partilere dağıtılmasındaki izlenen sürecin açıklanması yerinde olacaktır. Bir ülkenin ulusal parlamentosunda, temsilcilerin belirlenmesi işlemi temelde seçimlerin nispi temsil esasına mı yoksa çoğunluk temsili esasına mı dayanır biçimde yapıldığı ile ilişkilidir. Uygulamadaki değişik örneklerle birlikte; nispi temsil, partilerin oyları uyarınca daha dengeli bir milletvekili dağılımını öngörüyor iken; çoğunluk temsili, ilgili seçim bölgesinde 1 oy dahi olsa, daha

fazla sayıda oy alan partinin, milletvekillerinin dağılımında daha avantajlı olduğu görülmektedir.

Türk siyasal yaşamında, çoğunluk temsilinin bir örneği olarak “listeli çoğunluk temsili” uygulaması ile gerçekleştirilen 1950, 1954 ve 1957 seçimleri, temsilde adalet bakımından önemli sorunlara kaynaklık etmiş; bu kapsamda kanun koyucu, 1961 seçimlerinden başlayarak nispi temsil uygulamasına geçişi öngörmüştür. Süreç içerisinde, nispi temsil temelli farklı uygulamalara başvurulmuştur. Şu an ülkemizde seçimler, bir nispi temsil uygulaması olan d’Hondt sistemiyle yapılmaktadır. Sistem uyarınca, bir seçim bölgesindeki milletvekillerinin dağıtımında takip edilen işlemler bir örnek ve tablo dahilinde daha rahat şekilde anlatılabilir.

100.000 geçerli oyun kullanıldığı ve 5 siyasi partinin meclise temsilci göndermek için yarıştığı bir seçim bölgesinde; **A Partisi:20.000, B Partisi: 30.000, C Partisi: 10.000, D Partisi: 12.000 ve E Partisi: 28.000** oy almışsa partilere göre milletvekilliği dağılımı aşağıdaki tablodaki gibi olacaktır.

Tablo 12. D’Hondt Sistemi Örnek Milletvekilliği Dağılımı

Partiler	Toplam Oy Sayısı	1’e Bölüm	2’ye Bölüm	3’e Bölüm	4’e Bölüm	5’e Bölüm
A	20.000	20.000	10.000	6.666,6	5.000	4.000
B	30.000	30.000	15.000	10.000	7.500	6.000
C	10.000	10.000	5.000	3.333,3	2.500	2.000
D	12.000	12.000	6.000	4.000	3.000	2.400
E	28.000	28.000	14.000	9.333,3	7.000	5.600

Kaynak: Akcagündüz, 2021, s. 349-350.

Tabloda gösterildiği üzere partilerin oy sayısı ilgili seçim bölgesindeki milletvekili sayısı kadar bölünmüş; **30.000 oy alan B Partisi; 2 vekillik, 28.000 oy alan E Partisi; 2 vekillik ve 20.000 oy alan A Partisi; 1 vekillik** kazanmıştır. Bu bilgi ışığında, araştırma örneğini oluşturan yerleşim birimlerinde milletvekilliklerinin dağılımı aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir.

İskenderun

Tablo 13. İskenderun Milletvekiliği Dağılımı

İskenderun**	1'e Bölüm	2'ye Bölüm	3'e Bölüm	4'e Bölüm	5'e Bölüm
AK PARTİ	168.019	84.009,5	56.006,3	42.004,7	33.603,8
MHP	78.539	39.269,5	26.179,6	19.634,7	15.707,8
Cumhur İttifakı	246.558	123.279	82.186	61.639,5	49.311,6
CHP	113.590	56.795	37.863,3	28.397,5	22.718
İYİ PARTİ	40.091	20.045,5	13.363,6	10.022,7	8.018,2
SP	4.676	2.338	1.558,6	1.169	935,2
Millet İttifakı	158.357	79.268,5	52.785,6	39.589,25	31.671,4
HDP	33.510	16.755	11.170	8.377,5	6.702
AK PARTİ: 2 CHP: 2 MHP: 1					

Kaynak: YSK resmî sitesinde yer alan ve gazetelerin dijital ortama aktarılan verilerden faydalanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Hatay

Tablo 14. Hatay Milletvekiliği Dağılımı

Hatay**	1'e Bölüm	2'ye Bölüm	3'e Bölüm	4'e Bölüm	5'e Bölüm	6'ya Bölüm
AK PARTİ	172.079	86.039,5	57.359,6	43.019,7	34.415,8	28.679,8
MHP	57.146	28.573	19.048,6	14.286,5	11.429,2	9.524,3
Cumhur İttifakı	229.225	114.612,5	76.408,3	57.306,2	45.845	38.204,1
CHP	173.732	86.866	57.910	43.433	34.764,4	28.955,3
İYİ PARTİ	21.226	10.613	7.057,3	5.306,5	4.252,2	3.537,6
SP	3.665	1.832,5	1.221,6	916,25	733	610,8
Millet İttifakı	198.623	99.311,5	66.207,6	49.655,75	39.274,6	33.103,8
HDP	70.013	35.006,5	23.337,6	17.503,2	14.002,6	11.688,8
AK PARTİ: 3 CHP: 2 HDP: 1						

Kaynak: YSK resmî sitesinde yer alan ve gazetelerin dijital ortama aktarılan verilerden faydalanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

** İskenderun, Arsuz, Belen, Dört Yol, Erzin, Hassa, Kırıkhan, Payas.

** Antakya, Altunözü, Defne, Kumlu, Reyhanlı, Samandağ, Yayladağı

İskenderun'un il olduğu varsayımından hareketle, İskenderun ve Hatay'daki milletvekillerinin dağılımı neticesinde; 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimleri sonucunda oluşan milletvekili dağılımında bir değişiklik yaşanmadığı saptanmıştır.

Alanya

Tablo 15. Alanya Milletvekilliği Dağılımı

Alanya***	1'e Bölüm	2'ye Bölüm	3'e Bölüm	4'e Bölüm
AK PARTİ	113.120	56.560	37.706,6	28.280
MHP	40.678	20.339	13.559	10.569,5
Cumhur İttifakı	153.798	76.899	51.266	38.449,5
CHP	62.637	31.318,5	20.879	15.569,2
İYİ PARTİ	30.821	15.410,5	10.273,6	7705,2
SP	2.645	1.322,5	881,6	6.61,25
Millet İttifakı	96.103	48.051,5	32.034,3	24.025,75
HDP	10.205	5.102,5	3.401,6	2.551,2
AK PARTİ: 2 CHP: 1 MHP: 1				

Kaynak: YSK resmî sitesinde yer alan ve gazetelerin dijital ortama aktarılan verilerden faydalanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Antalya

Tablo 16. Antalya Milletvekilliği Dağılımı

Antalya†††	1'e Bölüm	2'ye Bölüm	3'e Bölüm	4'e Bölüm	5'e Bölüm	6'ya Bölüm
AK PARTİ	433.801	216.900,5	144.660,3	108.450,2	86.760,2	72.300,1
MHP	122.630	61.315	40.876,6	30.657,5	24.526	20.438,3
Cumhur İttifakı	556.431	278.215,5	184.577	139.107,7	111.286,2	92.738,5
CHP	380.655	190.327,5	126.885	95.163,7	76.131	63.442,5
İYİ PARTİ	206.099	103.049,5	68.699,6	51.254,7	41.219,8	34.349,8
SP	9.452	4.726	3.150,66	2.363	1890,4	1.575,3

*** Alanya, Akseki, Anamur, Aydıncık, Bozyazı, Gazipaşa, Gülnar, Gündoğmuş, İbradı

††† Aksu, Demre, Döşemealtı, Elmalı, Finike, Kaş, Kemer, Kepez, Konyaaltı, Korkuteli, Kumluca, Manavgat, Serik

Millet İttifakı	596.206	298.103	198.735,3	149.551,5	119.241,2	99.376,6
HDP	99.749	49.874,5	33.249,6	24.937,2	19.949,8	16.6624,8

AK PARTİ: 5 CHP: 4 İYİ PARTİ: 2 MHP: 1 HDP :1

Kaynak: YSK resmî sitesinde yer alan ve gazetelerin dijital ortama aktarılan verilerden faydalanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Mersin

Tablo 17. Mersin Milletvekili Dağılımı

Mersin ^{***}	1'e Bölüm	2'ye Bölüm	3'e Bölüm	4'e Bölüm	5'e Bölüm
AK PARTİ	296.050	148.025	98.683,3	74.012,5	59.210
MHP	131.466	65.733	43.822	32.866,5	26.293,2
Cumhur İttifakı	427.516	213.758	142.505,3	106.879	85.503,2
CHP	282.266	141.133	94.088,6	70.566,5	56.453,2
İYİ PARTİ	135.189	67.594,5	45.063	33.797,2	27.037,8
SP	6.442	3.221	2.147,3	1.610,5	1.288,4
Millet İttifakı	423.897	211.948,5	141.299	105.974,2	84.779
HDP	191.256	95.268	63.752	47.814	38.251,2

AK PARTİ: 4 CHP: 4 HDP: 2 İYİ PARTİ: 1 MHP: 1

Kaynak: YSK resmî sitesinde yer alan ve gazetelerin dijital ortama aktarılan verilerden faydalanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Alanya'nın il olduğu varsayımından hareketle, Alanya, Antalya ve Mersin'deki milletvekillerinin dağılımı neticesinde; AK PARTİ ve CHP'nin sahip oldukları milletvekili sayısının 1 arttığı, İYİ PARTİ'nin sahip olduğu milletvekili sayısının 2 azaldığı görülmektedir. HDP ve MHP'nin milletvekili sayısında ise bir değişiklik olmadığı saptanmıştır.

İnegöl

Tablo 18. İnegöl Milletvekili Dağılımı

İnegöl ^{§§§}	1'e Bölüm	2'ye Bölüm	3'e Bölüm
AK PARTİ	154.619	77.309,5	51.539,6

^{***} Akdeniz, Çamlıyayla, Erdemli, Mezitli, Mut, Silifke, Tarsus, Toroslar, Yenişehir

^{§§§} İnegöl, Bozüyük, İznik, Pazaryeri, Yenişehir

MHP	32.784	16.392	10.928
Cumhur İttifakı	187.493	93.746,5	62.497,6
CHP	53.849	26.924,5	17.949,6
İYİ PARTİ	31.171	15.585,5	10.390,3
SP	6.382	3.191	2.127,3
Millet İttifakı	91.402	45.701	30.467,3
HDP	13.724	6.862	4.574,6
AK PARTİ: 2 CHP: 1			

Kaynak: YSK resmî sitesinde yer alan ve gazetelerin dijital ortama aktarılan verilerden faydalanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Bursa II. Seçim Bölgesi

Tablo 19. Bursa II. Seçim Bölgesi Milletvekili Dağılımı

Bursa II. Seçim Bölgesi ****	1'e Bölüm	2'ye Bölüm	3'e Bölüm	4'e Bölüm	5'e Bölüm
AK PARTİ	343.448	171.724	114.482,6	85.862	68.689,6
MHP	83.580	41.790	27.860	20.895	16.716
Cumhur İttifakı	427.028	213.514	142.342,6	106.757	85.405,6
CHP	149.162	74.581	49.720,6	37.290,5	29.832,4
İYİ PARTİ	78.392	39.196	26.130,6	19.598	15.678,4
SP	10.956	5.478	3.652	2.739	2.191,2
Millet İttifakı	238.510	119.255	79.503,3	59.627,5	47.702
HDP	52.041	26.020,5	17.647	13.010,2	10.408,2
AK PARTİ: 4 CHP: 2 MHP: 1 İYİ PARTİ 1					

Kaynak: YSK resmî sitesinde yer alan ve gazetelerin dijital ortama aktarılan verilerden faydalanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

**** Gemlik, Gürsu, Harmancık, Keles, Kestel, Mudanya, Orhangazi, Yıldırım

Bilecik

Tablo 20. Bilecik Milletvekili Dağılımı

Bilecik ^{†††}	1'e Bölüm
AK PARTİ	37.723
MHP	8.156
Cumhur İttifakı	45.879
CHP	23.328
İYİ PARTİ	11.719
SP	1.042
Millet İttifakı	36.089
HDP	2.472
AK PARTİ: 1	

Kaynak: YSK resmî sitesinde yer alan ve gazetelerin dijital ortama aktarılan verilerden faydalanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

İnegöl'ün il olduğu varsayımından hareketle; İnegöl, Bursa II. Seçim Bölgesi ve Bilecik'teki milletvekillerinin dağılımı neticesinde; hiçbir siyasi partinin sahip olduğu milletvekili sayısında bir değişiklik yaşanmadığı saptanmıştır.

Sonuç

İl sistemi, Türkiye'de idari örgütlenmenin temelini oluşturmakta, iller; yönetsel anlamda en temel idari birim olarak kabul edilmektedir. Osmanlı Devleti'nin, Cumhuriyet'e miras bıraktığı ve hukuki mevzuat ile işleyiş sistemi bakımından geç dönem Osmanlı modernleşmesinin bir eseri biçiminde nitelenebilecek il sisteminin, Cumhuriyet'in kurucu kadrosunun uygulamaya koyduğu yönetsel sistem ve dolayısıyla, il sistemi ile ne ölçüde benzeştiği tartışmalı bir mesele olsa da Cumhuriyet'in erken döneminde, Osmanlı Devleti'nin son yıllarında, vilayetlerin idaresinde yararlanılan kanunlardan yararlanılmış; bu durum, ancak; 1929 senesinde 1426 sayılı Vilayet Kanunu'nun kabulüyle sona ermiştir. Tek parti yönetimi, 1949 senesinde ise 5542 sayılı İl İdaresi Kanunu'nu yasalaştırmış; böylece, 1929 tarihli kanun mülga hâle gelmiştir. 5542 sayılı kanunda, yürürlükte olduğu 1949 senesinden bu yana çeşitli değişiklikler yapılmıştır.

^{†††} Merkez, Gölpazarı, İnhisar, Osmaneli, Söğüt, Yenipazar

Gerek 1929 tarih 1426 sayılı Vilayet İdaresi Kanunu gerekse de 1949 tarih 5542 sayılı İl İdaresi Kanunu'nda illerle alakalı olarak, ele alınan en önemli meselelerden bir tanesi yeni illerin oluşturulmasıdır. Her iki kanunda da yeni bir ilin kurulmasının, kanun çerçevesinde gerçekleşebileceği ifade edilmiş, 1929 tarihli kanunda, 1949 tarihli kanundan farklı olarak kanunun yapılması sürecinde Devlet Şurasının mütalaasının alınacağı ifadesine yer verilmiştir. Bu bağlamda, 1930'lu yıllardan başlayarak çok sayıda yerleşim birimi ilçe iken; il durumuna getirilmiş, kimi zaman güvenlik ihtiyacı kimi zaman ekonomik gereklilikler kimi zaman ise diğer siyasi-sosyal gelişmelerin etkisiyle, yeni iller ihdas edilmiştir.

1957-1989 arası otuz iki senelik zaman dilimi, ilçelerin; ile dönüştürülmesi işlemi bakımından istisnai bir dönem niteliğindedir. Zira; bu süreçte, Türkiye'yi idare eden hükümetlerin hiçbiri bir ilçeyi, il hâline getirmemiş; il sayısında bir değişiklik olmamıştır. 1989-1999 aralığında ise 14 ilçe il yapılmış ve Türkiye'deki il sayısı; 67'den 81'e yükselmiştir.

İlçelerin, il yapılması tartışması 2002 sonrasında ise güncelliğini kaybetmişse de son bir sene içerisinde durum görece değişmiş; özellikle yeni illerin kurulmasının, milletvekili dağılımı üzerinde etkili olup olmayacağı sorusu siyaset bilimciler tarafından cevabı aranan bir soru olmak niteliği arz etmiştir.

Çalışma, yukarıda zikredilen soruyu odağına almış ve yeni illerin kurulmasının, seçim sonuçları bakımından bir "gerrymanderinge" yol açıp açmayacağına yanıt bulunmak istenmiştir. Bu bağlamda, ilçelerin il yapılması tartışmasında; sıklıkla ismi anılan 3 ilçenin (İskenderun, Alanya ve İnegöl) birer il olduğu varsayımından yola çıkılmış; bu ilçelerin, sınırları dahilinde olduğu şehirler ve il olmaları varsayımında sınırlarının değişeceği şehirler özelinde 52 milletvekilliği, 24 Haziran 2018 Milletvekili Genel Seçimi sonuçlarına göre yeniden dağıtılmıştır. Sonuçların, 3 ayrı duruma göre tek tek incelenmesi yerinde olacaktır.

2018'deki sonuçlar uyarınca; milletvekili dağılımının, **AK PARTİ 5, CHP 4, MHP 1, HDP 1** biçiminde gerçekleştiği Hatay'ın bu çalışmada İskenderun ve Hatay merkezli biçimde ikiye ayrıldığı öngörülmektedir. Bu durumda, 5 milletvekiline sahip İskenderun'da, **AK PARTİ 2, CHP 2, MHP 1** milletvekilliği elde etmiş, 6 milletvekili ise mecliste temsil edilen Hatay'da ise **AK PARTİ 3, CHP 2, HDP 1** milletvekili kazanmıştır. Sonuç olarak, İskenderun'un il yapılması milletvekili dağılımı bakımından bir siyasi parti için avantaj veya dezavantaj doğurmamış, mevcut dağılımın aksi bir durum ortaya çıkamamıştır.

Alanya'da ise İskenderun'dan farklı olarak; birden fazla ilden ilçelerin katılımıyla bir il hâline getirildiği varsayılmaktadır. 4 milletvekiline sahip bir seçim bölgesi olarak Alanya,

Antalya'nın milletvekili sayısını 16'dan 13'e Mersin'in milletvekili sayısını ise 13'ten 12'ye düşürmektedir. 2018 seçimlerinde; Antalya'da **AK PARTİ 6, CHP 5, İYİ PARTİ 3, MHP 1, HDP 1**; Mersin'de ise **AK PARTİ 4, CHP 3, İYİ PARTİ 2, MHP 2, HDP 2** milletvekili kazanmışken; Alanya'nın il olması durumunda, **MHP ve HDP'nin milletvekili sayısında bir değişim yaşanmazken, İYİ PARTİ'nin milletvekili sayısı 2 azalmakta, AK PARTİ ve CHP'nin milletvekili sayısı 1'er artmaktadır.** Sonuç olarak, Alanya'nın il yapılması, mevcut koşullardaki milletvekili dağılımı bakımından İYİ PARTİ için bir dezavantaj yaratırken; AK PARTİ ve CHP'yi avantajlı kılmaktadır.

Son olarak, İnegöl'ün il olduğu varsayımında; Bursa II. Seçim Bölgesi ve Bilecik'i kapsayacak biçimde, 12 milletvekilliğinin dağılımının incelenmesi gerekmektedir. Mevcut koşullarda; Bursa II. Seçim Bölgesi (10), Bilecik (2) biçiminde dağılan 12 sandalye; İnegöl il yapıldığı takdirde, Bursa II. Seçim Bölgesi (8), İnegöl (3), Bilecik (1) olarak dağıtılmaktadır. Partilerin, ilgili seçim çevrelerinde kazandığı milletvekili sayısı bakımından ise bir değişim yaşanmamakta; 2018'de olduğu gibi **AK PARTİ 7, CHP 3, İYİ PARTİ 1, MHP 1** milletvekiline sahip olmaktadır.

Özetle, araştırmanın çıkış noktasından hareketle; İskenderun, Alanya ve İnegöl'ün il yapıldığı ve çevresindeki ilçelerin de bu illere dahil edildiği senaryoda, araştırmanın odağındaki 52 milletvekilliğinin dağılımı aşağıdaki gibi gerçekleşmektedir.

Tablo 21. İskenderun, Alanya ve İnegöl'ün İl Olduğu Varsayımında Milletvekilliklerinin Dağılımı

	AK PARTİ	MHP	CHP	İYİ PARTİ	SP	HDP
Hatay (6)	3	-	2	-	-	1
İskenderun (5)	2	1	2	-	-	-
Antalya (13)	5	1	4	2	-	1
Mersin (12)	4	1	4	1	-	2
Alanya (4)	2	1	1	-	-	-
Bursa II. (8)	4	1	2	1	-	-
Bilecik (1)	1					
İnegöl (3)	2	-	1	-	-	-
CUMHUR İTTİFAKI: 28 (AK PARTİ: 23 MHP: 5) MİLLET İTTİFAKI: 20 (CHP: 16 İYİ PARTİ: 4) HDP: 4						

Kaynak: İskenderun, Alanya ve İnegöl'ün il olduğu varsayımından hareketle YSK sitesinde 2018 Milletvekili Genel Seçimleri hakkındaki verilerden yararlanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 21'deki verilerden de anlaşılacağı üzere, belirli ilçelerin ile dönüştürülmesi, -seçimler özelinde- milletvekili dağılımı bakımından doğrudan bir siyasi partiyi kazançlı hâle getirmemektedir. İskenderun'un il kabul edilmesi hâlinde Hatay'da, İnegöl'ün il kabul edilmesi hâlinde ise Bilecik ve Bursa II. Seçim Bölgesi'ndeki milletvekilliklerinin partilere göre dağılımı bakımından bir değişiklik gündeme gelmemektedir. Alanya'nın, Antalya'dan ayrılarak il yapılması durumunda ise Antalya ve Mersin'deki milletvekilliklerinin dağılımında, İYİ PARTİ 2 eksiklik yaşamakta; AK PARTİ ve CHP'nin milletvekilliği sayısı 1'er artmaktadır.

Kaynakça

- Akcagündüz, E. (2021). Yerel yönetimler seçim sisteminin demokratik temsil üzerine etkisi: İstanbul Adalar ve Sultanbeyli belediye meclisleri üzerine bir inceleme. *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 39(1), ss.342-358.
- Avaner, T. (2009). Prof. Dr. Hikmet Sami Türk ile röportaj: Hukuk ve siyaset temelinde yerel seçimler: Yerel seçim sistemi ve Mart 2009 seçimleri üzerine değerlendirmeler. *Memleket Siyaset Yönetim Dergisi* (9).ss.33-54.
- Avaner, T. (2018). *Reformun antropolojisi kamu yönetiminde bağımlılık sorunu*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Bakan, H. (2013). Analitik hiyerarşi yöntemiyle üniversite kurulması uygun olan ilçelerin belirlenmesi. *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*. 2(2), ss.43-66.
- Bayramoğlu, S. (2007). 1929: Yönetimde merkezîyetçiliğin inşası. B.A. Güler (ed.). *Açıklamalı yönetim dizini 1929-1939* (ss.21-107). Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Boztepe, M. (2013). Osmanlı Devleti'nin taşra yönetimini şekillendiren "merkezîyetçilik" yaklaşımı ve günümüze etkileri. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 36, ss.1-14.
- Çakan, I. (2006). Erken cumhuriyet döneminde Türk kamu yönetiminin modernleşmesi: merkezîleşme. *Amme İdaresi Dergisi*. 39(4), ss.45-70.
- Gençoğlu, M. (2011). 1864 ve 1871 Vilayet Nizamnamelerine göre Osmanlı taşra idaresinde yeniden yapılanma. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.2(1), ss.29-50.
- Gök, U. Qasimov, C. ve Kimya, O. (2021). Klasik Osmanlı Devlet teşkilatında sancak biriminin idari yapısı ve işleyişi. *Turkuaz Uluslararası Türk Dünyası Bilimsel Araştırmalar Dergisi*. 2(1), s.44-62.
- Gözler, K. (2019). Osmanlı mülkî idare sistemi üzerinde Fransız etkisi: 1864 ve 1871 Vilayet Nizamnameleri Fransa'dan mı iktibas edilmiştir?. *Amme İdaresi Dergisi*, 52(1), ss.1-32.
- Gözler, K. (2021). *Anayasa hukukuna giriş*. Bursa: Ekin Yayınları.
- Güler, B.A. (2007). Otuzlu yıllarda yönetim. B.A. Güler (ed.) *Açıklamalı yönetim dizini 1929-1939* (ss.1-21). Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Güngör, İ., Bakan, H., Aksu, M., Kiremitçi, S., Göksu, A. ve Göçen, S. (2010). Türkiye'de il olması uygun olan ilçelerin AHP yöntemiyle belirlenmesi. *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*. 2(2), ss.1-16.
- Kartal, N. (2013). Tanzimat'tan cumhuriyete Osmanlı'da mülki idare. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*. 4(1), ss.1-24.
- Kartal, N. (2014). İl sistemine geçiş sorunsalı: Türkiye'de 1864 Vilayet nizamnamesi ile il sistemine geçilmiş midir?. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*. 10(23), ss.279-294.

- Kaştan, Y. (2016). Osmanlı Devleti'nde "1913 tarihli İdare-i umumiye-i vilayat kanun-i muvakkati" ile vilayet yönetiminin yeniden yapılandırılması. *Osmanlı Medeniyeti Araştırmaları Dergisi*. 2(2), ss.78-98.
- Keskin Ertürk, N. (2007). Devletin toprak üzerinde örgütlenmesi: Türkiye'de illerin yönetimi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Keskin Ertürk, N. (2007b). Cumhuriyet döneminde toprağa dayalı örgütlenme: İl yönetimi sisteminin kuruluşu. *Memleket Siyaset Yönetim Dergisi*. 5, ss.119-175.
- Kılıç, S. (2005). 1864 Vilayet nizamnamesinin Tuna vilayetinde uygulanması ve Mithat Paşa. *Tarih Araştırmaları Dergisi*. 24(37), ss.99-111.
- Kılınç, G. ve Gülseroy, N.Z. (2007). Türkiye'deki ilçelerin kentleşme derecelerine göre il olma potansiyellerinin değerlendirilmesi. *İTÜ Dergisi/a Mimarlık, Planlama, Tasarım*. 6(1), ss.66-78.
- Kili, S. ve Gözübüyük, A.Ş. (2006). *Sened-i İttifaktan günümüze Türk anayasa metinleri*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Korhan, T. (2012). Cumhuriyet döneminde umum müfettişlikleri ile ilgili bir değerlendirme. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 4(7), ss.134-143.
- Mhp (2018). Milliyetçi Hareket Partisi Seçim Beyannamesi, Ankara.
- Nalbant, A. (1996). Bölgesel bir devlet biçimi mi (I) kurumsal temeller. *Amme İdaresi Dergisi*. 29(2), ss.39-71.
- Ortaylı, İ. (1979). *Türkiye idare tarihi*. Ankara: TODAİE Yayınları.
- Polatoğlu, A. (1985). İl yönetiminde eşgüdüm sorunu ve yeni bir yönetim modeli. *Amme İdaresi Dergisi*. 18(4), ss.27-40.
- Reyhan, C. (2000). Bir belge-yerel yönetim metinleri 1913 tarihli Vilayet genel idaresi geçici kanunu. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*. 9(1), s.129-154.
- Rg, Vilayet idaresi kanunu, RG: 05.05.1929, Sayı: 1184.
- Rg, İl idaresi kanunu, RG: 18.06.1949, Sayı: 7236.
- Rg, Yeniden bir vilayet ve dört kaza kurulması hakkında kanun, RG: 15.07.1953, Sayı: 8458.
- Rg; Kocaeli vilayetine bağlı Adapazarı kazasında (Sakarya) adıyla yeniden bir vilayet kurulması hakkında kanun, RG: 22.06.1954, Sayı: 8735.
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2022). *İlçelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralaması araştırması*. Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü: Ankara.
- Sancaktar, C. (2011). Balkanlar'da Osmanlı hâkimiyeti ve siyasal mirası. *Ege Stratejik Araştırmalar Dergisi*. 2(2), ss.27-47.
- Seyitdanlıoğlu, M. (1996). Yerel yönetim metinleri (III) Tuna vilâyet nizamnamesi. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 5(2), ss.67-81.
- Sencer, M. (1984). Osmanlı İmparatorluğu'nda tanzimat sonrası ve siyasal ve yönetsel gelişmeler. *Amme İdaresi Dergisi*. 17(3), ss.46-71.
- Şinik, B. ve Görgün, Ç. (2014). Erken cumhuriyet döneminde Türkiye'de merkezileşme arayışları: Mülki idarede yeniden yapılanma. *Ankara Üniversitesi Siyasi Bilimler Fakültesi Dergisi*. 69(4), ss.777-805.
- Tural, E. (2004). Habsburg ve Osmanlı İmparatorluğu'nun en uzun asrı ve 1864-Tuna vilayet nizamnameleri. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*. 13(3), ss.83-113.
- Türk Dil Kurumu (2022). Üniter, <https://sozluk.gov.tr/>, Erişim Tarihi: 01.08.2022
- (<https://www.ankaramasasi.com/haber/1603367/vedat-demiroz-il-sayisini-100e-cikaracagiz>, 01.08.2022).
- (<https://www.irt.com.tr/ismet-buyukataman-acikladi-bu-yerler-ilce-olabilir-1281-haberi>, 02.08.2022).

(<http://www.gebzegazetesi.com/gundem/mhpden-100-il-1000-ilce-cikisi-h43569.html>, 04.08.2022).

(<https://www.tgrthaber.com.tr/gundem/ak-partili-vedat-demirozden-100-il-aciklamasina-duzeltme-2834909>, 06.08.2022).

([https://www.indyturk.com/node/526056/il sayısı 100'e çıkarılırsa bu durum seçimi nasıl etkiler](https://www.indyturk.com/node/526056/il-sayisi-100-e-cikarilirs-a-bu-durum-se%C7im-i-nasıl-etkiler), 08.08.2022).

(<https://ysk.gov.tr/doc/dosyalar/docs/24Haziran2018/KesinSecimSonuclari/2018MV-96A.pdf>, 20.08.2022).

(<https://www.haberturk.com/secim/secim2018/genel-secim>, 21.08.2022).

(<http://www.alanya.gov.tr/>, 10.09.2022).

(<http://www.iskenderun.gov.tr/>, 10.09.2022).

(<http://www.inegol.gov.tr/>, 10.09.2022).

(<https://www.kgm.gov.tr/>, 10.09.2022).

Extended Summary

As an administrative unit, provinces constitute the basis of the public administration system in Turkey. The transition to the provincial system in Turkey took place within the scope of the modernization movement that came to the agenda in the last period of the Ottoman Empire. While the provinces constituted the basis of the Ottoman Empire's administrative system until the relevant period, the transition to the provincial system experienced afterwards means the strengthening of the centralist character in the administration.

The provincial system continued to form the basis of the Turkish public administration system during the Republican period; within the framework of the "Provincial Administration Laws" enacted in 1929 and 1949, issues such as the administration of provinces, their establishment, abolition, and changing their borders were tried to regulate. Within the framework of the provisions contained in the Constitution and the Provincial Administration Law, the transformation of districts into provinces has been an action taken by the administration starting from the early Republican governments.

In this context; throughout the history of the Republic, many districts have been transformed from districts to a province due to reasons such as security, economic and social development or backwardness, cultural factors. While there were 71 provincial administrations in Turkey in 1921, the number of provinces has increased to 81 today within the framework of the changes experienced throughout the history of the Republic. If the increase in the number of provinces is examined within the scope of a historical periodization, It will be seen that during the Early Republican period, security concern was the main determinant in the establishment of new provinces or the abolition of provinces. While there were 71 provincial administrations in Turkey in 1921, this number decreased to 63 in 1950. In the Democratic Party government, the number has increased to 67 with a small increase. There were no changes in the number of provinces between 1957 and 1987, since 1987, the number of provinces has been increased by making the districts provinces again. The settlements that had the status of a district before 1987 and became a province after 1987 are as follows: Aksaray, Bayburt, Karaman, Kırkkale, Batman, Şırnak, Bartın, Iğdır, Yalova, Karabük, Kilis, Osmaniye, Düzce.

Although the discussion of increasing the number of provinces in Turkey has come up less frequently in the 2000s than in previous periods, before the June 24, 2018 Parliamentary General Elections, the Nationalist Movement Party's election declaration stated that the number of provinces in Turkey should be increased to 100, and some deputies' statements supporting this proposal revived the debate on making districts provinces. One of the important aspects of this debate is whether increasing the number of provinces will lead to a change in the distribution of deputies. In the study that identifies this problematic as the focus point, an evaluation will be made based on the 2018 election results. In the elections of June 24, 2018, which are the first elections after the transition to the Presidential Government System, the amendments made to the electoral law after the system change made it possible to form alliances in the 2018 elections, unlike the previous elections. In this context, it has become possible to mention the existence of two electoral alliances before the General Elections on June 24, 2018.

The first of these two electoral alliances is the People's Alliance established by the Justice and Development Party (JDP) and the Nationalist Movement Party (NMP) and the second is the National Alliance formed by the Republican People's Party (RPP), the Good Party (GP) and the Felicity Party (FP). Of the other political parties competing in the elections; the Peoples' Democratic Party (PDP) the Patriotic Party (PP) and the Free Cause Party (FCP) were not included in any alliance.

According to the election results, the People's Alliance received 53.48% of the votes, while the National Alliance remained at 34.30%. The Peoples Democratic Party (PDP) received 11.53% of the votes and received the right to send representatives to the parliament. In the cities included in the research sample, the election results were relatively different from the average in Turkey. In Iskenderun, the People's Alliance received 50.80% of the vote, the National Alliance received 40.1%, and the PDP remained at 8.62%. In Hatay, where Iskenderun is a district, the People's Alliance received 50.64% of the vote, the National Alliance 38.02% and the PDP 11.02%. In Alanya, the People's Alliance received 52.02% of the vote, the National Alliance received 42.69%, while the PDP remained at 4.71%. In Antalya and Mersin, where the borders of Alanya are expected to change if it becomes a province, the People's Alliance received 45.08% and 41.40% of the votes, while the National Alliance received 47.01% and 41.01% of the votes, respectively. The PDP received 7.34% and 13.56% of the vote in both cities. Finally, in Inegöl, the People's Alliance received 71.2% of the valid votes, the National Alliance received 22.83%, and the PDP received 5.59%. In the Second Electoral District of Bursa and Bilecik, where changes in the borders and the number of deputies are expected to occur if Inegöl is made a province, the vote share of the People's Alliance was

60.91% and 52.64%, respectively, and the vote share of the National Alliance was 43.38% The PDP, on the other hand, received 4.76% and 1.12% of the vote in these two constituencies.

In line with the purpose of this study, Iskenderun, Alanya and Inegöl have been classified as cities. In the case that Iskenderun is accepted as a province, the districts are; Erzin, Dört Yol, Hassa, Payas, Kırıkhan, Belen and Arsuz, in the case that Alanya is accepted as a province, the districts are; İbradı, Akseki, Gundogmus, Gazipasa, Anamur, Bozyazı, Gülnar, Aydıncık finally, in the case that İnegöl is accepted as a province, its districts are determined as İznik, Yenişehir, Bozüyük and Pazaryeri. It was observed that there was no significant differentiation in the distribution of deputies according to the new provinces formed.

While 5 of the 11 deputies of the Justice and Development Party (JDP) 4 of the Republican People Party (RPP) 1 of the NMP and 1 of the (PDP) won in the 2018 elections in Hatay province, where Iskenderun is a district, there is no change in the number of deputies won by the parties if Iskenderun is counted as a province. According to the results of the 2018 elections in Antalya and Mersin, the JDP won 10, the RPP 8, the GP 5, the NMP 3, the PDP 3 deputies if Alanya is a province, the number of deputies of the GP decreases from 5 to 3, and the number of deputies of the Justice and Development Party and the Republican People's Party increases by 1 each. According to the 2018 election results, in Second Electoral District of Bursa and Bilecik, the Justice and Development Party won 7 deputies, the Republican People's Party 3, the Nationalist Movement Party 1, the Good Party 1. If Inegöl is a province, there is no change in the number of deputies won by any political party.

As a result, according to the findings obtained in the research. It has been concluded that increasing the number of provinces does not directly benefit a political party from the distribution of deputies.